

Sygn. akt V CNP 14/18

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie ze skargi N. Sp. z o.o. w O.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Okręgowego w O.
z dnia 11 grudnia 2015 r., sygn. akt II Ca (...)
w sprawie z powództwa J. W. i E. N.
przeciwko N. Sp. z o.o. w O.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 października 2018 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 grudnia 2015 r., Sąd Okręgowy w O. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 10 lutego 2015 r. - zasądzący od pozwanej, N. sp. z o.o. w O. solidarnie na rzecz powodów, J. W. i E. N. kwotę 869,70 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty i oddalający dalej idące żądanie pozwu - w ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powodów kwotę 2.899 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty, a ponadto orzekł o kosztach postępowania i oddalił apelację pozwanej.

W sprawie ustalono m.in., że powodowie, biorąc udział w imprezie turystycznej organizowanej przez pozwaną, w miejsce świadczenia pierwotnie uzgodnionego, otrzymali świadczenie zastępcze, które nie spełniło ich oczekiwań.

W związku z tym złożyli reklamację, w której – poza zarzutami różnych uchybień – sformułowali żądanie obniżenia ceny imprezy o połowę. Reklamacja ta została doręczona stronie pozwanej w dniu 14 sierpnia 2014 r. Pismem z dnia 12 września 2014 r. pozwana udzieliła odpowiedzi na reklamację, jednakże zostało ono doręczone na adres zamieszkania powódki E. N. dopiero w dniu 15 września 2014 r.

Sąd Okręgowy, inaczej niż Sąd pierwszej instancji, uznał, że do zachowania określonego w art. 16 b ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 196; dalej – „u.u.t.”) 30-dniowego terminu do ustosunkowania się na piśmie do reklamacji, nie wystarczy – inaczej niż według art. 563 § 2 k.c. albo 165 § 2 k.p.c. - wysłanie odpowiedzi przez organizatora turystyki, lecz konieczne jest doręczenie jej klientowi. W części bowiem dotyczącej żądania obniżenia ceny reklamacja stanowi oświadczenie woli (ofertę zmiany umowy), do którego ma zastosowanie art. 61 § 1 k.c. Wobec uchybienia temu terminowi Sąd odwoławczy przyjął, że organizator uznał reklamację za uzasadnioną, wskutek czego nie może już kwestionować swej odpowiedzialności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2012 r., IV CSK 75/12, nie publ.), a ofertę zmiany umowy (obniżenia ceny imprezy) należy uznać za przyjętą. W związku z tym Sąd Okręgowy uznał żądanie pozwu w całości za uzasadnione.

W dniu 11 grudnia 2017 r. pozwana wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego z dnia 11 grudnia 2015 r., zaskarżając ten wyrok w całości i wnosząc o stwierdzenie, że jest on niezgodny z art. 16b ust. 5 u.u.t.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powód zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w całości, a więc także w korzystnej dla niego części oddalającej apelację pozwanej, w czym nie ma interesu prawnego (*gravamen*) i już z tego względu skarga podlegała w tym zakresie odrzuceniu (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC 2014, nr 11, poz. 108; postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 25 lutego 2015 r., V CSK 450/14, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2015 r., V CSK 421/14, niepubl.).

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 k.p.c., do konstrukcyjnych elementów skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia należy oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części (pkt 1), przytoczenie podstaw skargi oraz ich uzasadnienie (pkt 2), wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny (pkt 3), uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy (pkt 4), wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (pkt 5) oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem (pkt 6). Z uwagi na nadzwyczajny charakter tego środka prawnego oraz jego funkcję, wszystkie wymagania konstrukcyjne wymienione w art. 424⁵ § 1 k.p.c. muszą być przytoczone odrębnie i samodzielnie, niezależnie od innych, wobec czego skarga niespełniająca któregokolwiek z nich dotknięta jest tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

Pozwana wskazała przepis prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne, czyniąc zadość wymaganiu określonymu w art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c., ale nie przytoczyła podstaw skargi, wspominając jedynie - w części poświęconej uzasadnieniu - ogólnie o „naruszeniu prawa materialnego”, wywodząc, że do kwestii ustosunkowania się do reklamacji klienta nie mają zastosowania „ogólne przepisy dotyczące czynności prawnych i składania oświadczeń woli, a w szczególności art. 61 k.c.”, oraz polemizując z poglądem Sądu Okręgowego co do wykładni art. 16b ust. 5 u.u.t. Zważywszy, że Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę w granicach podstaw (art. 424¹⁰ zd. 1 k.p.c.), ich sformułowanie powinno być precyzyjne i jednoznaczne, nie pozostawiające wątpliwości co do granic rozpoznania skargi. Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że wymaganie przytoczenia podstaw kasacyjnych – uwagi te są miarodajne także w odniesieniu do skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia - jest spełnione tylko wtedy, gdy strona wskaże zarzuty naruszenia przepisów z zakresu prawa materialnego lub procesowego, określając, które przepisy - oznaczone

numerem artykułu (paragrafu, ustępu) ustawy - zostały naruszone oraz na czym to naruszenie polegało (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1997 r., III CKN 13/97, OSNC 1997, Nr 8, poz. 114, z dnia 13 grudnia 2012 r., IV CZ 136/12, nie publ. i z dnia 22 maja 2018 r., III CSK 11/18, nie publ.). Niedopuszczalne jest wyprowadzanie tych podstaw z wywodów zamieszczonych dopiero w uzasadnieniu pisma (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2001 r., III CKN 1251/00, nie publ. oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2008 r., V CZ 41/08, nie publ. i z dnia 13 grudnia 2012 r., IV CZ 136/12). Wymagania te uwzględniają, że ustawodawca, wprowadzając przymus adwokacko-radcowski, postawił skardze wysokie wymagania profesjonalne; wśród tych wymagań jest prawidłowe przytoczenie podstaw oraz ich uzasadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 października 1997 r., II CKN 390/97, nie publ.). Naruszenie omawianego wymagania jest równoznaczne z uchybieniem art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c., gdyż przytoczenie podstaw skargi i wypełniających je zarzutów naruszenia prawa materialnego lub procesowego (art. 424⁵ § 1 pkt 2 w związku z art. 424⁴ k.p.c.) oraz przytoczenie przepisu, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c.), są odrębnymi elementami skargi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2017 r., I CNP 7/17, niepubl. i powołane tam orzecznictwo). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c. nie spełnia wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2005 r., IV CNP 1/05, z dnia 7 sierpnia 2012 r., III CNP 14/12, nie publ., z dnia 2 października 2015 r., III CNP 22/15, nie publ., z dnia 29 października 2015 r., v CNP 26/15, nie publ., z dnia 26 października 2016 r., II CNP 15/16, nie publ., z dnia 21 grudnia 2017 r., V CNP 28/17, niepubl., z dnia 24 maja 2018 r., III CNP 34/17, nie publ.).

Skarga nie spełniała również wymagania wykazania, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.). Jak wielokrotnie wyjaśniał Sąd Najwyższy, w celu spełnienia tego warunku nieodzowne jest przeprowadzenie wywodu prawnego („wykazanie”) niemożności podważania zaskarżonego rozstrzygnięcia w drodze innych środków prawnych, niewystarczające jest natomiast stwierdzenie

(„wskazanie”), że taka sytuacja ma miejsce (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140, z dnia 12 listopada 2014 r., II CNP 35/14, nie publ., z dnia 27 października 2016 r., I CNP 18/16, niepubl., z dnia 18 maja 2018 r., II CNP 16/18, nie publ.). Tymczasem w skardze ograniczono się do samego stwierdzenia, odpowiadającego treści art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., nie nawiązując do wchodzących w rachubę w okolicznościach sprawy konkretnych środków zaskarżenia.

Z tych względów, na podstawie art. 424⁸ § 1 w związku z art. 424⁵ § 1 pkt 2 i 5 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

aj